

Aan de gemeenteraad

RAADSVOORSTEL

Kadernota 2026 en Burap I-2025

KORTE SAMENVATTING

In de Kadernota geeft de gemeenteraad de kaders aan bij het opstellen van de meerjarenprogrammabegroting. Vóór het verschijnen van de voorjaarsnota was het financieel perspectief meerjarig een niet sluitende begroting. In aanloop naar de kadernota 2026 was het beeld dat er keuzes gemaakt moesten worden om de begroting meerjarig financieel in evenwicht te brengen.

Na het verschijnen van de Voorjaarsnota 2025 is het financieel perspectief van de gemeente minder slecht. Zo is er een stap gezet door de aanbevelingen uit het rapport van Ark gedeeltelijk over te nemen en wordt het zogenoemde ravijnjaar gedempt. Ondanks deze stappen ontkomen we niet aan een set van ombuigingen om meerjarig een sluitende begroting te presenteren.

TOELICHTING

AANLEIDING

Vóór het verschijnen van de voorjaarsnota was het financieel perspectief meerjarig een niet sluitende begroting. In aanloop naar de kadernota 2026 was het beeld dat er keuzes gemaakt moesten worden om de begroting meerjarig financieel in evenwicht te brengen. Dit proces is zorgvuldig en samen met de raad doorlopen.

De raad is middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd over het proces waarbij op 18 maart 2025 na de raadsthemabijeenkomst over het bibliotheekwerk ruimte is geboden om vragen te stellen en zijn alle fracties actief betrokken door met elkaar in gesprek te gaan. De uitkomsten van de gesprekken heeft tot inzicht geleid en deze opbrengst is in de raadsthemabijeenkomst van 13 mei 2025 met de raad gedeeld.

Daarnaast heeft het college na consultatie met de commissie P&C de raad geïnformeerd over het samenvoegen van de Burap I-2025 in de kadernota 2026. Deze combinatie levert het meest actueel financieel beeld en zorgt voor een integrale aanpak om te kunnen ombuigen.

Na het verschijnen van de Voorjaarsnota 2025 is het financieel perspectief van de gemeente minder slecht. Zo is er een stap gezet door de aanbevelingen uit het rapport van Ark gedeeltelijk over te nemen en wordt het zogenoemde ravijnjaar gedempt. Ondanks deze stappen ontkomen we niet aan een set van ombuigingen om meerjarig een sluitende begroting te presenteren. Deze ombuigingen zijn verwerkt in de kadenota.

MOTIVERING

De kadernota 2026 bevat een set aan ombuigingen die essentieel zijn om te komen tot een nagenoeg sluitende meerjarenprogrammabegroting. Deze maatregelen zijn nodig om een gezond financieel perspectief te waarborgen voor de komende jaren.

De in de kadernota benoemde efficiency en administratieve maatregelen zorgen meerjarig voor een bijna positief begrotingssaldo. Daardoor is het op dit moment nog niet nodig om maatschappelijke maatregelen door te voeren. Ook zijn we niet van plan om extra belastingverhogingen voor te stellen, anders dan die al eerder door uw raad zijn vastgesteld.

Tot slot willen we bij het opstellen van de meerjarenbegroting de door uw raad aangedragen opties zorgvuldig beoordelen en afwegen. Waar wenselijk zullen we deze voorstellen meenemen in de verdere uitwerking. Uw suggesties zijn via iBabs zijn bij de raadsthema-bijeenkomst van 13 mei met u gedeeld.

Naast de noodzakelijke ombuigingen wordt in deze Kadernota ook stilgestaan bij toekomstige ontwikkelingen die onze gemeente raken. Onderstaand zijn deze in het kort weergegeven.

Woningbouw

De gemeente staat voor een grote woningbouwopgave. De verwachting is dat kosten voor grond, personeel en processen kunnen worden terugverdiend via kostenverhaal en grondopbrengsten, maar door prijsstijgingen en betaalbaarheidsvraagstukken is dit niet meer vanzelfsprekend.

- Aanloopkosten: € 2,5 miljoen (geraamd) worden verwerkt als een saldoneutrale grondexploitatie in de begroting 2026-2029.
- Risico: Indien binnen 5 jaar geen saldo-neutrale exploitatie start, moeten deze kosten uit de algemene reserve worden betaald.
- Bijkomende uitgaven: Investerings- en beheer in infrastructuur, groen, onderwijs, zorg en sportvoorzieningen kunnen toenemen door woningbouwgroei.

Mobiliteit

We versterken de bereikbaarheid en verkeersveiligheid van onze kernen en het omliggende gebied. Met verbeterde ontsluitingsstructuren, duurzame mobiliteit (fiets, trein, OV) en aandacht voor alle verkeersmodaliteiten.

Onderwijs- & Bibliotheekhuisvesting

Het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs (2023-2038) omvat vier businesscases, waaronder aanpassing scholen in Margraten, Eijsden en Cadier & Keer, en verduurzaming van onderwijsgebouwen.

- Cadier en Keer: Integratie van kindcentrum. Nieuwbouw op de huidige schoollocatie aan de Groenstraat.
- Eijsden: Bibliotheek tijdelijk in Ursulinecomplex, noodzaak tot structurele oplossing met bijbehorende investering (nog te bepalen).

Zorg

Door het Integraal Zorgakkoord verandert de zorginrichting fundamenteel. Focus ligt op gezondheid, preventie en samenwerking tussen partners.

Belangrijke thema's:

- Ontschotten van zorg en samenwerking met o.a. woningbouw en welzijn.
- Impact van vergrijzing en nieuwkomers op leefbaarheid, integratie, Wmo-aanvragen en mantelzorg.
- Verwachte toename van jeugdhulpvraag (ca. 1 op de 10 kinderen landelijk).

IHP Sportaccommodaties

Een nieuw Integraal Huisvestingsplan sportaccommodaties is in de maak.

- Uitspraken over noodzakelijke investeringen en beleidskeuzes volgen later dit jaar.

- Financiële impact is op dit moment nog onbekend.

Economie

Er is behoefte aan een bredere economische visie door onder meer:

- Groei van de vrijetijdseconomie.
- Ontwikkelingen rond de Health Campus, Einstein Telescoop en mondiale trends.
- Toekomstige verandering in vraag naar bedrijfshuisvesting.
- Herstructurering van bedrijventerreinen, met name in Eijsden en Gronsveld, wordt voorzien.

Liberation

Rondom de viering van 80 jaar vrijheid en het internationale belang van thema's als vrede en veiligheid wordt onderzocht hoe het thema Liberation toekomstgericht ingevuld kan worden.

- Er worden ideeën verkend, mede gebaseerd op de aanwezigheid van de Amerikaanse Begraafplaats.

RELATIE MET BESTAAND BELEID EN STRATEGISCHE VISIE / INTEGRALITEIT

De kadernota is het beleidsdocument waarin de hoofdlijnen van het gemeentelijk beleid en de financiële kaders voor komend jaar worden vastgelegd. Het dient als basis voor het opstellen van de meerjarenprogrammabegroting.

PROCES VAN BURGERPARTICIPATIE

De raad is middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd over het proces waarbij op 18 maart 2025 na de raadsthemabijeenkomst ruimte is geboden om vragen te stellen en zijn alle fracties actief betrokken door met elkaar in gesprek te gaan. De uitkomsten van de gesprekken heeft tot inzichten geleid en deze opbrengst is in de raadsthemabijeenkomst van 13 mei 2025 met de raad gedeeld.

FINANCIËLE ASPECTEN

	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo voor maatregelen (inclusief 1e burap 2025)	€ -3.050.015	€ -2.709.231	€ -2.994.076	€ -2.994.076
Bekende impact december circulaire 2024	€ 440.954	€ 516.269	€ 594.225	€ 594.225
Geschatte impact cao onderhandelingen	€ -350.000	€ -350.000	€ -350.000	€ -350.000
Begrotingssaldo na cao en dec circulaire 2024	€ -2.959.062	€ -2.542.962	€ -2.749.851	€ -2.749.851
Bijstellen dividend uitkering Enexis	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Inboeken extra middelen vanuit het Rijk n.a.v. van Ark	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ -	€ -
Stelpost jeugdzorg na 2027	€ -	€ -	€ 580.000	€ 580.000
Doorrekening voorjaarnota vwb dempen ravijnjaar	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000
Mei circulaire	PM	PM	PM	PM
Accres ontwikkeling	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000
Vrijval loon en prijs compensatie	PM+	PM-	PM-	PM-
Begrotingssaldo voor maatregelen (inclusief 1e burap 2025)	€ -859.062	€ -442.962	€ -1.069.851	€ -1.069.851
Administratief	€ 442.000	€ 492.000	€ 492.000	€ 492.000
Boekhoudkundig aanpassen van de restwaarde gem. gebouwen	€ 160.000	€ 160.000	€ 160.000	€ 160.000
Econocom	€ 118.000	€ 118.000	€ 118.000	€ 118.000
Bijstelling leges inkomsten	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Aftoppen dotatie Landschapsfonds	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Vrijval budgetadvieskosten opstellen nota Landbouw		€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Vrijval kosten inhuur duurzaamheid	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Stopzetten beheer gemeentelijk wifi-netwerk Eijsden-Margraten t.b.v. recreatief verkeer op het water	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000
Efficiency	€ 459.090	€ 459.090	€ 524.090	€ 524.090
Doelmatiger inzetten en anders organiseren binnen de ambtelijke organisatie.	€ 110.000	€ 110.000	€ 110.000	€ 110.000
Salariskosten ten laste brengen van projecten	€ 122.000	€ 122.000	€ 122.000	€ 122.000
Bijstellen opleidingsbudget en reis en verblijfskosten	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Voordeel op de nieuwe afgesloten verzekering voor afdekking WGA	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000
Sluiten Servicepunt Eijsden			€ 65.000	€ 65.000
Stopzetten subsidies erfgoed	€ 30.150	€ 30.150	€ 30.150	€ 30.150
Stopzetten gemeentelijke bijdrage exploitatie Monumentenwacht	€ 11.940	€ 11.940	€ 11.940	€ 11.940
Totaal administratief en efficiency	€ 901.090	€ 951.090	€ 1.016.090	€ 1.016.090
Begrotingssaldo na verwerking administratieve en efficiency maatregelen	€ 42.028	€ 508.128	€ -53.761	€ -53.761

UITVOERING EN EVALUATIE

Na de behandeling in de besluitvormende Raadsvergadering van 1 juli 2025 zal de kadernota als startpunt dienen bij het opstellen van de meerjarenprogrammabegroting 2026-2029.

GEVOLGEN VOOR DE NATUUR

Niet van toepassing.

Het college van Eijsden-Margraten

De secretaris,

De voorzitter,

Drs. J.M.F. Kool

Mr. A.P. Krijnen

Bijlagenaam	Zaaknummer	Documentnummer
1 ^e bestuursrapportage 2025	266307	954495

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Eijsden-Margraten

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

gelet op de behandeling in de Dialoogvergadering Samenleving;

BESLUIT

1. Kennisnemen van de kadernota 2026.
2. In te stemmen om de voorgestelde administratieve ombuigingen te verwerken in de begroting 2026-2029.
3. In te stemmen om de voorgestelde efficiency ombuigingen te verwerken in de begroting 2026-2029.
4. In te stemmen met de bijgevoegde bestuursrapportage 2025-I.
5. € 2.500.000 per 1 juli 2025 als voorfinanciering beschikbaar te stellen voor de woningbouwopgave.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 1 juli 2025.

De griffier

Mr. M.G.A.J.T. Verbeet

De voorzitter

Mr. A.P. Krijnen